

deelsessie

Gelderse aanpak: stimulering bedrijven

Door Roland Bus & Roy Ellenbroek (GEA)
Krijn Ratsma (St. Energieke Regio)

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

Stad
IN BEDRIJF

REGIO Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Programma

- Introductie van de aanpak van het Gelders Energieakkoord (Roy Ellenbroek, Gelders Energieakkoord)
- Presentatie 'waarom kiezen voor duurzaam?' (Krijn Ratsma, Stichting Energieke Regio)
- Interactieve afsluiting

Gelderse aanpak Energiebesparing bedrijven

6 december 2016

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

Energiebesparing omdat het loont

- 100.000 bedrijven in Gelderland
- ...verbruiken 58 PJ energie per jaar
- Dit kost in totaal zo'n € 1 miljard per jaar aan energiekosten

Energiebesparing omdat het moet

- Wet Milieubeheer:
(verbruik > 50.000 kWh en/of 25.000 m³ / jr)
- Van toepassing voor 25% van de bedrijven
(25.000 in Gelderland; 4.000 in Noord-Veluwe)
- Staat voor 86% van de totale verbruik van bedrijven

Gelders Energieakkoord

- Nu al 146 partijen hebben ondertekend
- Doelstelling energieneutraal in 2050
- Tot 2020 minimaal 7,5% besparing energie bedrijven
- Programma Energiebesparing bedrijven, Wm
- VNO NCW, OD's, gemeenten, ondernemersvereniging, regionale/lokale stimuleringsprojecten, IGEV, provincie, bedrijven

Gelderse aanpak

- Voor alle Wm-bedrijven en –instellingen
- Actief stimuleren én voldoen aan de Wm
- Stok achter de hand; afstemming met bevoegd gezag
- Mix instrumenten en aanpakken (versterken, niet beconcurreren)
- Aanbod via lokale bedrijvenplatforms

Concreet voor Noord-Veluwe

Energieke Regio aanpak

Presentatie

Waarom kiezen voor duurzaam?

En hoe u daarmee praktisch aan de slag kunt!

Krijn Ratsma

voorzitter Stichting Energieke Regio en duurzaam architect

info@energiekeregio.nl

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

Herkent u dit?

- Druk, druk, druk!
- Focus op dagelijkse werkzaamheden
- Elke dag meer taken dan tijd
- Elke dag meer vragen dan antwoorden
- Veel goede voornemens komen niet tot uitvoering
- Eén ervan is verduurzaming van gebouw en organisatie

Wees gerust, u bent niet de enige!

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

**Mijn keuze voor
duurzaam heeft me
veel goeds gebracht!**
Wat kan het u brengen?

Waarom kiezen voor duurzaam?

Waarom zou u kiezen voor duurzaam?

- Uw organisatie kan als duurzame koploper gezien worden
- U kunt besparen op uw energiekosten
- U kunt zelf energie gaan opwekken
- Uw binnencomfort kan verhoogd worden
- Uw gebouw kan gezonder worden
- Uw gebouw wordt waardevaster
- U kunt voldoen aan de Wet milieubeheer
- U draagt bij aan een duurzamere wereld

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

Duurzaamheid is geen kostenpost, maar een verdienkans!

Wij helpen u graag te verdienen aan duurzaamheid!

- Via een regionaal georganiseerd project
- Zonder winstoogmerk
- Met onafhankelijk advies door lokale adviseurs
- Waarbij de kwaliteit door ons geborgd wordt
- We wijzen u op de wettelijke plichten
- Maar vooral ook op de fiscale voordelen en subsidies
- U beslist altijd zelf wat u doet!

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

Hoe werkt dat in de praktijk?

Waarom kiezen voor duurzaam?

Onafhankelijk advies, meestal in 3 adviesrondes:

1. Bewustwordingsronde
 - Waar liggen de kansen?
2. Berekenen van kansrijke maatregelen
 - Wat kost het en wat levert het op?
3. Begeleiden bij de realisatie
 - Aanvragen van subsidies
 - Opvragen en vergelijken van offertes
 - Begeleiden van de uitvoering
 - Meten van de resultaten

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

**GELDERS
ENERGIEAKKOORD**

REGIO **Noord-Veluwe**

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by **kiEMT**

Waarom kiezen voor duurzaam?

En daarnaast:

- Inspirerende bijeenkomsten
- Onderlinge uitwisseling van ervaringen
- Veel positieve energie!
- Memo's over subsidies e.d.
- Positieve publiciteit
- Desgewenst aansluiting bij projecten die duurzaamheid in bredere zin stimuleren

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

Voorbeelden uit de praktijk?

Waarom kiezen voor duurzaam?

Voorbeeld 1:

- Een ondernemer wil heel graag energieneutraal worden, gebruikt aardwarmte, vrijwel geen gas
- Is zo trots op zijn duurzame techniek dat de technische ruimte een glaswand naar de gang heeft
- Zijn dak is te klein om genoeg stroom op te wekken
 - > CO2 gemonitord / ventilatiehoeveelheid 2x gehalveerd
 - > Buitenverlichting wordt dimbaar LED met sensoren
 - > Binnenverlichting wordt LED met sensoren

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

Voorbeeld 2:

- Een school maakt gebruik van zomernachtventilatie
- Ze doen dat met een overwerktimer, die max. 9 uur ingeschakeld kan worden
- Er wordt geventileerd van 17 tot max. 2 uur 's nachts
- Dat betekent dat de eerste uren warme lucht wordt ingeblazen
 - > Eerst temperatuurverloop gemonitord
 - > Vervolgens een digitale timer laten installeren

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

Voorbeeld 3:

- Een ondernemer heeft drie offertes voor zonnepanelen opgevraagd
- Hij vraagt Energieke Regio de offertes te beoordelen
 - > Hogere kwaliteit bedongen
 - > Langere garanties gekregen
 - > Betere betalingsvoorwaarden overeengekomen
 - > Voor een heel veel lagere prijs
 - > Bij een regionale aanbieder

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

Voorbeeld 4:

- Veel voorkomende vraagstukken:
 - > Verlichting vervangen of branduren beperken?
 - > Soms te warm, soms te koud
 - > Veel onnodig verbruik tijdens en buiten gebruiksuren
 - > Installaties passen niet meer bij de actuele functies
 - > Men wil 'van het gas af', maar hoe?
 - > Men heeft een energielabel o.i.d. nodig
 - > Hoe kiest men het juiste moment om e.e.a. uit te voeren?

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

**Onze deelnemers hebben
verschillende motieven,
maar maken allemaal
graag hun eigen keuzes!**

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

**Dat kan ... maar alleen
door handhaving op
de energiewetgeving
voor te blijven!**

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

**GELDERS
ENERGIEAKKOORD**

REGIO **Noord-Veluwe**

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by **kiEMT**

Waarom kiezen voor duurzaam?

Relevante regelgeving:

- Wet milieubeheer: verplichting om Erkende Maatregelen te treffen, gebaseerd op terugverdientijd van 5 jaar of minder (bij meer dan 50.000 kWh elektra of 25.000 m³ gas)
- Meerjarenafspraken Energie-efficiëntie (MJA3) (landelijk ruim 1.000 grotere bedrijven)
- Europese Energie-Efficiency Richtlijn (EED) (bij meer dan 250 FTE en/of jaaromzet > €50.000.000 en balanstotaal > €43.000.000)

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

Wet milieubeheer:

- Terugverdientijd korter dan 5 jaar
- Vastgelegd in Erkende Maatregelenlijsten per branche, vastgesteld door overheid, afgestemd met branche
- Verplicht, dus per definitie vervelend?
- Het financieel rendement is al snel 15-20%
- Dus ook nuttige maatregelen als ze niet verplicht zijn!

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

Verplichte Erkende Maatregelen per sector:

- Gebouwschil
- Ruimteventilatie
- Ruimteverwarming
- Ruimte- en buitenverlichting
- Processen
- ... en een aantal andere categorieën
- Soms meerdere Erkende Maatregelenlijsten per gebouw

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

**Veel leuker:
fiscale stimulering,
subsidies en
financieringsopties**

Waarom kiezen voor duurzaam?

We wijzen u graag op aantrekkelijke regelingen:

- Subsidie landelijk: duurzame warmte (ISDE)
- Subsidie landelijk: zonnepanelen, grootverbruik (SDE)
- Fiscale aftrek: Kleinschaligheids Investeringsaftrek (KIA), Energie Investeringsaftrek (EIA) en Milieu Investeringsaftrek (MIA)

Energieke Regio heeft memo's over zonnepanelen / ISDE

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

We laten u zien hoe u e.e.a. kunt financieren:

- Uit eigen vermogen: we berekenen de terugverdientijd
- Via bancaire financiering: we berekenen de kasstromen
- Financiering buiten de balans: ESCo-constructies, lease
- Anderen investeren in bijvoorbeeld zonnepanelen op uw dak: externe investeerder of Postcoderoos coöperatie

Ook hier geldt: u kiest zelf!

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

GELDERS
ENERGIEAKKOORD

REGIO Noord-Veluwe

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by KIEMT

Waarom kiezen voor duurzaam?

Mogen wij u helpen te verdienen aan duurzaamheid?

Waarom kiezen voor duurzaam?

We starten in het 1^e kwartaal van 2017 ook in de regio Noord-Veluwe

- Samen met regionale partijen
- Local for local, met landelijke ondersteuning en borging
- Met inspirerende bijeenkomsten
- En met onafhankelijk advies

**Wilt u op de hoogte gehouden worden? Laat het ons weten!
Kunt u niet wachten? Dan helpen we u snel te verdienen aan duurzaamheid!**

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Omgevingsdienst
Noord-Veluwe

**GELDERS
ENERGIEAKKOORD**

REGIO **Noord-Veluwe**

provincie
GELDERLAND

Rabobank

GreenTechAlliances
powered by **kiEMT**

